

Paragraafid

Lehekülje nr.

5.2. Ennetustegevuse eduka
laialdase rakendamise soovitusel

1

5.2. Ennetustegevuse Eduka Laialdase Rakendamise Soovitused

Juhend

Eri valdkondades on koostatud juhiseid, mis aitavad ennetustegevust asutusse või konkreetseesse olukorda paremini sobitada. Näiteks haridusasutustele koostatud nimekiri toob välja üheksa soovitust (9), mis võivad olla abiks ka mujal tegevuse sobitamisel.

1. **Kogu järjepidevalt andmeid**, näiteks valmisoleku, vastuvõetavuse, elluviimise jms kohta tegevuse eri etappides. See aitab mõista olukorda ja probleemi algtaset, valmisolekut muutusteks ja selle suurendamise võimalusi, rakendustäpsust, ulatust ja elluviimise takistusi.
2. **Abista asutuste esindajaid**, näiteks korralda tegevuse planeerimisel tehnilise toe pakkumise, tegevuse elluviimisel ja hindamisel näiteks nõustamise, juhendamise ja koosõppimise ühtne kord.
3. **Kohanda ja sobita tegevus oludega**, näiteks selgita välja tegevuse kõnealuses keskkonnas rakendamise kõige paremad võimalused.
4. **Toeta elluviijate ja huvirühmade koostööd**, tekitades info ja kogemuste vahetuse ning koostöövõrgustiku kujunemise võimalusi. See toetab elluviijate ja poliitikakujundajate ühiste eesmärkide seadmist.
5. **Koolita ja hari huvirühmade esindajaid**, pakkudes täiendusõpet, nõustamist, õppematerjale, mentorlust, kovisiooni jms.
6. **Toeta elluviijaid**, näiteks soodusta asutuse koostöömeeskonnade moodustamist, jaga kogutud andmeid, et soodustada kaasatust, motiveeritust ja pühendumist, toeta elluviijate heaolu, et vähendada stressi ja läbipõlemist.
7. **Tekita nõudlus ennetustegevuse järele**, kaasates siht- ja

huvirühmi (nt asutused, lapsevanemad, lapsed, laiem avalikkus jt). Suurenda teadlikkust tegevuse mõju kohta, mõtle läbi suhte- ja mainekorraldus ning kommunikatsioon, näiteks kuidas suurendada tegevuse tähenduslikkust ja kaasata siht- ning sidusrühmi tähenduse kujundamisse ja kasu mõtestamisse. Nii hakkab enam siht- ja huvirühmade esindajaid nõudma ning soovima tegevuse rakendamist.

8. **Mõtle läbi rahastusviisid**, näiteks leia tasuta osalemise rahastusvõimalusi või, kui see pole võimalik, kavanda kulude jagunemine mitme rahastaja vahel.
9. **Kujunda rakendamise taristut**, näiteks mõtle läbi tegevusega liitumise tingimused, kuidas tuge pakkuda ning missugused asutused seda teevad, elluviimiskohad, muu vajalik tugi (nt kohaliku omavalitsuse tugi), mis võimaldab tegevust tõhusalt ja tulemuslikult rakendada.

Kirjeldatud tegevus sobib muutuse esilekutsumiseks haridus-, sotsiaal- ja tervisevaldkonnas ning mujalgi, sest lisaks sihtrühmale keskendutakse erinevatele elluviimist ja muutust mõjutavatele teguritele. **Iga ennetustegevuse korral tasub regulaarselt nimekirja juurde tagasi pöörduda** ja veenduda, kas olulisemad laiendamise ja rakendamisega seotud asjaolud on läbi mõeldud.

Soovitusi rakendada on üsna keeruline ega ole teada, millised soovitused

on teistest kaalukamad. Seetõttu on laialdast rakendamist planeerides oluline läbi mõelda, **milliseid praktilisi muutusi ennetustegevus esile kutsub**, et valmistada ette nii muudatuste kui ka kommunikatsiooniplaan eri siht- ja huvirühmadele. Muudatuse planeerimiseks võib olla vaja tööprotsess üle vaadata ja seda analüüsida. See aitab mõista, mida ja kuidas parasjagu tehakse ning **kuidas tegevust kõige optimaalsemalt rakendada**, näiteks kuidas vahetada meeskonnaliikmete tegevust, millest loobuda ja mida muuta, et töökoormus pikaajaliselt ega püsivalt ei suureneks. Kui ennetustegevuse laialdase kasutuselevõtuga kaasnevad muutused tööprotsessis, võib see tähendada, et **ajutiselt on vaja rohkem vahendeid**, nii aega, tööjõudu kui ka raha. See on muutuse protsessi loomulik osa, mida tuleb avatult selgitada. Seega võib tegevuse rakendamise alguses kuluda elluviijatel aega uute teadmiste ja oskuste õppimiseks või tööprotsessi muutustega harjumiseks, mistõttu on tegevus kuluefektiivne pikema aja pärast. Seda on oluline ausalt ja avatult selgitada, vastasel korral võib vastupanu muudatusele suurened ja tegevuse elluviimise rakendustäpsus kannatada. Samuti on oluline selgitada, millist isiklikku kasu saavad elluviijad tegevuse rakendamisest ja muudatuste tegemisest.

[Loe edasi →](#)